

ИЛЮСТРАЦИЯ ИЗ ИЗДАНИЕ

Редакторъ: ПЕТЪРЪ МЪРМЕВЪ

Редакция и Администрация: София, улица Алабинъ, 30. — Телефонъ 19-32.

Двадесетъ и петъ годишниятъ юбилей на Негово Блаженство българския Екзархъ Йосифъ I-и

(Споменъ)

ОТН () БИБЛИОТЕКА
„СВ. СВ. МР. А ТЪ ДІ Я“
ССС ИЯ



Въ срѣдата на снимката е Негово Блаженство Екзархъ Йосифъ I. Въ дѣсно отъ него сж: представителтъ на българската армия, генералъ Николаевъ, Софийскитъ митрополитъ Партений, българскитъ пълномощенъ министъръ въ Цариградъ Иванъ Ст. Гешовъ, Скопскитъ митрополитъ Максимъ, Велешкитъ митрополитъ Авксентий, Архимандритъ Йоанкиий, юристъ-консултътъ на българското Външно министерство Славейко Матовъ и други. Въ лѣво отъ него сж: българскитъ министъръ на Вътрешнитъ работи Александъръ Люцкановъ, Пелагонийскитъ митрополитъ Григорий, народниятъ поетъ Иванъ Вазовъ, професоръ Любомиръ Милетичъ, професорътъ отъ Робертъ-колежъ Стефанъ Панаретовъ, бившиятъ български министъръ Панайотъ Славковъ, пълномощниятъ министъръ Живко Добревъ и други.

На 23. априлъ (Гергьовденъ) 1902 г., българскитъ Екзархъ Йосифъ I навършваше своята 25 годишна непрекъснатата служба, като Екзархъ. По тоя случай оповестено бѣ отъ по-рано, че ще стане тържественъ юбилейно чествуване на тая историческа 25 годишнина, която говори много нѣщо за българското племе, а особено за насъ македонцитъ. Ето защо, правѣха се приготовления изъ провинцията, като се готвѣха подарѣци, адреси, избираха се делегати и пр. Такива приготовления правѣхме и ние въ г. Дойранъ, откъдето, въ качеството ми директоръ на българското училище, бѣхъ опредѣленъ за делегатъ заедно съ председателя на общината. На опредѣленото време потеглихме съ влака за Цариградъ, за де стигнемъ тамъ день преди празника. Съ насъ пътуваха много още делегати изъ разнитъ краища на Македония. На Цариградската гара бѣхме задържани всички делегати отъ дирекцията на полицията цѣли 3 — 4 часа, безъ

да знаемъ защо. Трѣбваше да пристигне екзархийскитъ Капу-Кехая, Начо А. Начовъ, за да бждемъ пуснати по екзархийско застъпничество. Отъ сетне се разбра, че нѣкой отъ делегатитъ изъ западна Македония се билъ провинилъ съ нѣщо по пжтя, та, дирейки именно тоя делегатъ, задържаха насъ.

На другия день, 23. априлъ (Гергьовденъ) сме всички делегати въ историческата желѣзна черква „Свети Стефанъ“ на Фенеръ. А такива делегати имаше отъ Македония, Тракия и България. Най-много бѣха делегатитъ отъ Македония. Почти всѣки македонски градъ — голѣмъ и малък — бѣше представенъ на юбилея съ единъ, два, или повече делегати. Черквата бѣ богато украсена. Подътъ бѣ постланъ съ килни. Разпоредители бѣха висшитъ екзархийски чиновници, които поимено извикваха делегатитъ и имъ посочваха мѣстата. Службата извърши лично Негово Блаженство въ съслужение съ всички владици: Софийския Партений; Скопския Максимъ,

Пелагонийския Григорий, Велешкия Авксентий, Неврокопския Иларийонъ, Струмишкия Герасимъ и множество архимандрити, иеромонаси, икономи и други духовници, всички облечени въ скъпи и златошити одежди. Въ сжщия день стана чествуването на юбиляра, по предварително изработена програма. Всѣка делегация поднасяше адресъ и скъпи подаръци, предимно икони. Адреситѣ се четѣха и предаваха лично на Екзарха, който цѣлуваше четеча по челото. Тази церемония трая много време. Пода-

нитѣ на българската болница „Евлогий Георгиевъ“. Тогава се поднесоха и голѣмитѣ декорации за Екзарха и се чете Султанското ираде, което заповѣдаше, издържката на болницата да става за въ бждеще на държавни разноски. Изобщо, достойно се отсрами Султанътъ въ случая. На третия день делегатитѣ дадоха банкетъ въ честь на юбиляра на островъ Принкипо, за кждето се отиде съ параходъ. Почна се разотиването на делегатитѣ. На тръгване, азъ взехъ единъ екземпляръ отъ юбилейната книга



Партизанскиятъ отрядъ на Пѣйо К. Яворовъ презъ Балканската война. Върѣдъ другаритѣ си (седналъ) е самиятъ Яворовъ. На предния редъ отъ лѣво къмъ дѣсно сж : Коста Митевъ, родомъ отъ Деде-Агачкото село Доганъ-Хисаръ и Иванъ Цървенковъ, родомъ отъ гр. Прилепъ. На задния редъ отъ лѣво къмъ дѣсно сж : Любенъ Казаски, родомъ отъ гр. Велико-Търново ; Григоръ Бѣлокаповъ, родомъ отъ гр. Кюстендилъ ; бай Тодоръ Вѣтреньски, родомъ отъ Татаръ-Пазарджиското село Вѣтрень ; Георги Венедиковъ, родомъ отъ гр. Самоковъ и Христо Ивановъ, родомъ отъ Разложкото село Долно-Драглище.

ръцитѣ бѣха изложени въ единъ отъ голѣмитѣ екзархийски салони. За да се издължи юбилярътъ на делегатитѣ, се сложи обща трапеза (обѣдъ) въ единъ отъ разкошнитѣ салони на ресторантъ „Пера Паласъ“. Тукъ бѣхме 102 сътрапезници, дето, следъ разкошния обѣдъ, направи се настоящата фотографическа снимка на всички делегати.

Понеже по това време бѣше на сцената Фирмилиановиятъ въпросъ, екзархията и руската дипломация бѣха въ остъръ конфликтъ, та официална Турция не взе участие въ тържеството, по настояването на Русия, разбира се. За да не се остави безъ внимание, обаче, праздненството, за което смѣтка държатъ и други, Султанъ Абдулъ Хамидъ даде дворцовъ банкетъ въ честь на юбиляра и делегатитѣ. Банкетътъ се даде въ единъ отъ сало-

съ инициалитѣ М. Б. Т. (Македония, България и Тракия) и съ вензелъ : три ржце здрависватъ се, забранена отъ цензурата и се върнахъ обратно за Дойранъ.

По пжтя въ влака бѣхме придружени отъ детективи. А на Дойранската гара полицейскиятъ началникъ искаше да ме обискира. Сигурно такива нареждания имаше отъ Цариградъ, боейки се да не носимъ нѣщо забранено, понеже имахме срещи съ видни лица отъ България (генерали, министри, професори, поети и други личности). Въмѣсто да чакаме обиска, седнахме въ една лодка съ посредничитѣ-колеги и избѣгахме къмъ града. Приставътъ ни подгони, но не можа да ни стигне. Така спасихме юбилейната и други книги, що носѣхъ.

Георги Трайчевъ